

НОТАТКИ НА КОЛАХ ДЕРЕВА

**для тих, хто не читав
поезій Дарини Гладун**

8.

«Рубати дерево» – одна з «книжок року» молоді української поезії. Тільки для мене – 2016-ого, коли я прочитав і не раз перечитав рукопис, а для вас, певно, 2017-ого (чи коли там вона потрапила вам до рук).

7.

«Рубати дерево» – збірка дуже концентрованих віршів. Якби такий показник було потрібно у чомусь вимірювати, я б його вимірював не в градусах чи відсотках, а в густині. Тоді поезії Дарини Гладун наближалися б до консистенції магми.

6.

Але чого я все про збірку. За всіма текстами стоять люди. І перш, ніж ви познайомитеся з поезіями, давайте я кілька слів скажу про авторку.

Дарина народилася 1993 року в Хмельницькому. Місто це в сучасній українській літературі не позначене дуже вже виразним іміджем, міфом чи школою. Зате, як стверджує поетка, там живуть хороші люди.

Окрім перемоги в літературному конкурсі видавництва «Смолоскип», Дарина у різні роки ставала лауреаткою «Коронації Слова», Міжнародної українсько-німецької премії імені Олеся Гончара та ще з десятка міжнародних і всеукраїнських літературних конкурсів (перелік у Додатку 1. Жартую! Немає ніякого Додатка 1).

5.

Якби крім поезій у книгу додавали світлини з особистих архівів, то колаж був би чималим.

Фото 1. Дарина викладає англійську мову та літературу в Індії.

Фото 2. Працює в PinchukArtCentre.

Фото 3. У супроводі радісних вигуків «Жити по-трампівськи!» розбиває келих вина у «Пузатій Хаті» (хоча насправді це був би фрагмент кінохроніки).

Фото 4. Дарина читає написаний від руки на ефектному жовтому сувої вірш Михайля Семенка під час відкриття меморіальної виставки пам'яті страчених поетів на Биківнянських могилах.

Фото 5. Дарина – художник-акціоніст – у хіджабі перевіряє на толерантність львів'ян під час Форуму видавців.

Фото 6. Веде блог про літературні перформанси (перелік записів блогу дивіться в Додатку 2. І ви ж знаєте: його так само немає).

Фото 7. Дарина дискутує в одній з бібліотек міста Миколаєва про різницю між поетами «двотисячниками» і «двітисячідесятникми».

І якщо хтось із сучасних поетів колись писатиме мемуари, то я б почитав спогади Дарини Гладун.

Чекаю. Жартую! Хоча таки чекаю.

4.

Від історії до іронії. Від метафори до метафізики. Дарина говорить про війну без картону, сліз і пафосу. Говорить про людей на війні і людей поза війною.

Її тексти – своєрідна сучасна ритуальна словесна магія.

На одній сторінці – набір багатозначних символів (від дерева та змії до обличчя, смерті й роду, хоч собі тлумач їх за нарешті перекладеним українською Мірча Еліаде). На другій – експерименти з розташуванням літер та інших графічних символів, роблять сторінки такими ж рельєфними, як кора дерева.

І все це – під загальним дахом герметичності й естетства.

3.

Митці як діти.

Дитинство у поезіях Дарини бліде і має червоний відтінок, як старі кольорові фотографії. Бур'яни Бруно Шульца? Калейдоскопи Льюїса Керола? Ну, принаймні, подивіться на портрет Дарини Гладун у Додатку 3 та переконайтеся, що вона таки трохи схожа на Алісу. А двори, стіни й закутки її дитинства не менш тремкі й тривожні, ніж у містечкових цинамонових лабіринтах дрогобицького дивака.

P.S. Як може здогадатись уважний читач, Додатка 3 теж немає.

2.

Якби я писав післямову, то сказав би, що «Рубати дерево» – книжка готично-експресіоністична. Але я пишу передмову. Тому готуйте свої нерви, нервики і нервєнята! Ідиличних картинок не буде.

1.

І готуйтеся до музики. Дарина Гладун – ритмічна й музична поетка (яка пише верлібри). У її текстах стільки особливих повторів, стільки складних ритмічних балансів і дисбалансів, стільки магматичного дихання знаків і сенсів мови, що з текстів можна зробити музичні треки, поставити їх на повтор і слухати... слухати... Це були б треки для вечірки на самоті. Або для вечірки мовчки, де збираються такі близькі люди, що їм не потрібні слова, аби говорити.

0.

А тепер... рубайте це дерево!